

รายงานสรุปผลกิจกรรม การถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KNOWLEDGE MANAGEMENT: KM) ครั้งที่ 1/2569

หัวข้อ “แลกเปลี่ยนมุมมองจากกรณีศึกษา
เพื่อพัฒนางานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ของสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 2”

KM 2026

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2569 เวลา 13.30 – 15.00 น.
ณ ห้องเสวนา ชั้น 6 สำนักงาน กสม. และผ่านระบบ
ออนไลน์ Zoom Meeting

จัดทำโดย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานพัฒนาระบบบริหารและติดตามประเมินผล

ประมวลภาพกิจกรรม

การถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ครั้งที่ 1/2569

สารบัญ

หน้า

ประมวลรูปภาพการจัดกิจกรรม	
๑. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑
๒. ผู้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์	๑
๓. กรณีศึกษาที่ ๑: ประเด็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรม “กรณีข้อจำกัดของการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา”	๒
๔. กรณีศึกษาที่ ๒: สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีขอให้ตรวจสอบ การบังคับให้บุคคลสูญหาย (เหตุการณ์ถ้ำแดง)	๔
๕. กรณีศึกษาที่ ๓: ประเด็นสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีพลทหารเสียชีวิตระหว่างการฝึกทหารใหม่ ณ หน่วยฝึกทหารใหม่ จังหวัดสระบุรี	๖
๖. ผลประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	๘
๗. รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม	๑๑

สรุปผลกิจกรรมการถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙
หัวข้อ “แลกเปลี่ยนมุมมองจากกรณีศึกษาเพื่อพัฒนางานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒”
เมื่อวันพุธที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ น.
ณ ห้องเสนา ชั้น ๖ สำนักงาน กสม. และผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

จุดประสงค์ของกิจกรรม

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ โดยกลุ่มงานพัฒนาระบบบริหารและติดตามประเมินผล ได้จัดกิจกรรมถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ หัวข้อ “แลกเปลี่ยนมุมมองจากกรณีศึกษาเพื่อพัฒนางานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒” โดยมี นายจุมพล ชุนอ่อน รองเลขาธิการ กสม. นายณัฐนาถ คุ่มไพบูลย์ ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒ และผู้แทนของสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒ ร่วมถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยใช้การหยิบยกกรณีศึกษาจากการปฏิบัติงานจริง ๓ ประเด็น มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม : กรณีข้อจำกัดของการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา
- ๒) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย : กรณีขอให้ตรวจสอบการบังคับให้บุคคลสูญหาย (เหตุการณ์ถ้ำแดง)
- ๓) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย : กรณีพลทหารเสียชีวิตระหว่างการฝึกทหารใหม่

สาระสำคัญของกิจกรรมนี้มุ่งเน้นการถ่ายทอดประเด็นปัญหา ข้อค้นพบ และแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน รวมถึงเทคนิคการรวบรวมและบริหารจัดการข้อเท็จจริงที่ได้รับจากทั้งพยานบุคคล ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการจัดการกับกรณีที่มีความละเอียดอ่อนสูง ตลอดจนแสดงความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนผลงานตรวจสอบฯ ให้ต่อยอดไปสู่การแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายและการเสนอปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสำนักงาน กสม. ในปี ๒๕๖๙ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์

๑. นายจุมพล ชุนอ่อน	รองเลขาธิการ กสม.
๒. นายณัฐนาถ คุ่มไพบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒
๓. นางภัทราธิษฐ์ เหมวนิช	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑
๔. นายวัฒนากร สันนุ้ย	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒
๕. นางสาวกิติพร บุญอ่ำ	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๓
๖. นางสาวแพรวไพลิน บุปผา	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๗. นายกันตพัฒน์ วงศ์สินอุดม	พนักงานนิติกร

สาระสำคัญของกิจกรรม

กรณีศึกษาที่ ๑: ประเด็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรม “กรณีข้อจำกัดของการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา”

(โดย นางภัทรานิษฐ์ เหมวนิช หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑ และ

นายกันตพัฒน์ วงศ์สินอุดม พนักงานนิติกร)

สภาพปัญหาและความสำคัญของเรื่อง

เริ่มต้นจากการลงพื้นที่ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกรณีการทำร้ายร่างกาย นำไปสู่การขยายผลจนพบข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของสถานกักกันนครปฐม ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความลักลั่นระหว่างตัวบทกฎหมายกับการปฏิบัติงานในสถานะจริง โดยนางภัทรานิษฐ์ฯ ได้เล่าถึงความสำคัญของปัญหานี้ว่า

“สถานกักกันมีแห่งเดียวในประเทศ คือ สถานกักกันนครปฐม โดยใช้พื้นที่ปะปนกับนักโทษเรือนจำกลางนครปฐม ผู้ถูกกักกันไม่ได้รับสิทธิฝึกอาชีพหรือเลื่อนชั้นนักโทษ ทำให้สภาพชีวิตแย่งกว่านักโทษเสียอีก ซึ่งขัดกับหลักการพื้นฐานที่ว่าบุคคลต้องไม่ถูกลงโทษซ้ำสองในความผิดเดียวกัน (Non-bis in idem)”

นายกันตพัฒน์ฯ ได้เล่าประสบการณ์ทำงานเพิ่มเติมว่า “เคยได้พูดคุยกับ...คนที่ถูกกักกัน คำที่พูดว่า ถ้าให้เค้ารับโทษระหว่างกักกันกับจำคุก เค่าเลือกจำคุกดีกว่า เพราะจำคุกมีสิทธิมากกว่าการกักกัน”

นอกจากนี้ ยังพบว่า มีเจ้าหน้าที่ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ณ สถานกักกันนครปฐมเพียง ๓ คน (รวมผู้อำนวยการ) ทำให้ต้องใช้เจ้าหน้าที่จากเรือนจำกลางนครปฐม ในการช่วยเหลือดูแลผู้ถูกกักกัน และในการติดตามผลการตรวจสอบ ผู้ปฏิบัติงานยังพบข้อจำกัดเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กล่าวคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการจัดเก็บสถิติจำนวนผู้ถูกกักกันที่เชื่อมโยงกัน และเป็นปัจจุบัน ทำให้ภาพรวมของจำนวนคดีและประเภทความผิดของผู้ถูกกักกันไม่ชัดเจน

เทคนิคที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริง

๑. การประสานงานเชิงรุก ผู้ปฏิบัติงานเลือกใช้ “การโทรศัพท์ประสานงานล่วงหน้า” โดยใช้หมายเลขโทรศัพท์ส่วนตัวติดต่อหาผู้มีอำนาจตัดสินใจในพื้นที่โดยตรง เช่น ผู้อำนวยการสถานกักกัน เป็นการลดขั้นตอนและระยะเวลา ไม่รอเพียงการทำหนังสือราชการ ทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลสถิติที่สำคัญอย่างรวดเร็ว เช่น จำนวนศาลที่ส่งกักกันและจำนวนผู้ถูกกักกันทั้งหมด

๒. การทำงานต้องมีความยืดหยุ่น เจ้าหน้าที่สะท้อนบทเรียนสำคัญว่า การทำงานไม่ควรถูกจำกัดด้วยกรอบของระเบียบมากเกินไป จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาข้อเท็จจริง

๓. การเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้ตรวจสอบ” เป็น “พันธมิตร” เปลี่ยนแนวทางการทำงานจากการมุ่งตรวจสอบเพื่อหาข้อผิดพลาด มาเป็นการทำงานในลักษณะพันธมิตรที่พร้อมสนับสนุนข้อมูลและร่วมกันหาทางออกให้กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๔. ความร่วมมือกับเครือข่ายคือหัวใจของการเข้าถึงข้อมูล การพัฒนาเครือข่ายคือกลไกสำคัญที่ช่วยทลายข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลเชิงลึกที่ไม่สามารถหาได้จากช่องทางปกติ

สรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะของ กสม. ต่อกรณีดังกล่าว

หน่วยงานได้มีข้อเสนอแนะไปยังกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปใจความสำคัญได้ ดังนี้

๑. เสนอให้ปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๑๐ ให้ทันสมัย หรือออกกฎกระทรวงหรือระเบียบใหม่เพื่อบริหารจัดการสถานกักกันเป็นการเฉพาะ โดยต้องแยกออกจากระเบียบของเรือนจำอย่างชัดเจน รวมทั้งต้องกำหนดสิทธิประโยชน์ของผู้ถูกกักกันให้ชัดเจนด้วย

๒. เสนอให้จัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงและก่อสร้างสถานกักกัน โดยแยกพื้นที่ออกจากเรือนจำอย่างชัดเจน และต้องจัดให้มีพื้นที่สำหรับฝึกอาชีพ การศึกษา และการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤตินิสัย

๓. ย้ายเจ้าหน้าที่ที่มีชื่อเสียงกักกันแต่ไปช่วยงานที่อื่น ให้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ในสถานกักกันให้ครบตามจำนวน

๔. เสนอให้พิจารณาใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยรูปแบบอื่นแทนการนำไปขังร่วมกับนักโทษเด็ดขาด เช่น การใช้กำไล EM ซึ่งปัจจุบันนักโทษทั่วไปได้ใช้ แต่ผู้ถูกกักกันกลับไม่ได้รับการพิจารณาให้ใช้

๕. เสนอให้เพิ่มบุคลากรที่จำเป็น เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และจิตแพทย์ เพื่อทำหน้าที่บำบัดฟื้นฟูจิตใจและประเมินความเสี่ยงก่อนปล่อยตัวอย่างเป็นระบบ

๖. เสนอให้สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ด้านการใช้มาตรการกักกันให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และต้องสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

กรณีศึกษาที่ ๒: สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีขอให้ตรวจสอบการบังคับให้บุคคลสูญหาย (เหตุการณ์ถึงแดง) (โดย นายวัฒนากร สันนุ้ย หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒ และ นางสาวแพรวไพลิน บุปผา นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ)

สภาพปัญหาและความสำคัญของเรื่อง

ย้อนกลับไปในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ “ครูเปลก” อดีตครูที่มีแนวคิดหัวก้าวหน้า ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ เขาถูกควบคุมตัวไปจากบ้านพักโดยกลุ่มบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ จากคำบอกเล่าของพยานบุคคลและงานวิจัยเชิงพื้นที่ระบุถึงพฤติการณ์การสังหารที่รุนแรง โดยการนำผู้ถูกจับกุมใส่ถุงน้ำมึ้นขนาด ๒๐๐ ลิตร แล้วจุดไฟเผา พร้อมทั้งใช้เสียงเครื่องยนตร์จี้เอ็มซี (GMC) กลบเสียงร้องของผู้ถูกกระทำ เหตุการณ์นี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับครูเปลกเพียงรายเดียว แต่คาดการณ์ว่ามีผู้สูญหายในลักษณะเดียวกันอีกจำนวนมาก ซึ่งกลายเป็นตราบาปที่ฝังรากอยู่ในชุมชนมาอย่างยาวนาน

นายวัฒนากรฯ กล่าวว่า “การรื้อฟื้นกรณีการสูญหายของ “ครูเปลก” หรือโศกนาฏกรรม “ถึงแดง” ในอดีต ถือเป็นหนึ่งในการกิจที่ทำหายที่สุดของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ล่วงเลยมากว่าครึ่งศตวรรษ ท่ามกลางบริบททางสังคมและกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก”

ความท้าทายและข้อจำกัดในการดำเนินงาน

การแสวงหาข้อเท็จจริงในกรณีนี้ไม่ได้ยากเพียงแค่เรื่องการค้นหาพยานหลักฐาน แต่เจ้าหน้าที่ยังต้องรับมือกับประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน แบ่งได้เป็น ๓ มิติ คือ

(๑) ผลกระทบทางจิตใจที่ยังคงอยู่ แม้เวลาจะผ่านไปนานจนผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์อย่างบุตรชายของครูเปลกจะล่วงเข้าสู่วัยสูงอายุแล้ว แต่บาดแผลทางใจยังคงชัดเจน การให้ถ้อยคำทุกครั้งยังเต็มไปด้วยความโศกเศร้า เจ้าหน้าที่จึงต้องใช้ความระมัดระวังในการรับฟังข้อมูล เพื่อไม่ให้เป็นการตอกย้ำ สร้างความสะเทือนใจต่อผู้สูญเสีย

(๒) บริบทภายในชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันความสัมพันธ์ในชุมชนมีความซับซ้อนขึ้น เมื่อครอบครัวผู้ถูกกระทำและกลุ่มเจ้าหน้าที่ในอดีตได้กลายมาเป็นเพื่อนบ้านหรือเครือญาติกันจากการแต่งงานในรุ่นลูกหลาน จึงต้องระมัดระวังในการแสวงหาข้อเท็จจริง เพื่อไม่ให้กลายเป็นการสร้างรอยร้าวใหม่ในชุมชนปัจจุบัน

(๓) จุดยืนของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานรัฐในขณะนั้นมักยืนยันว่าสิ่งที่กระทำเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และฝ่ายเจ้าหน้าที่เองต่างก็ได้รับความสูญเสียเช่นกัน ทศนคตidingกล่าวทำให้หน่วยงานในปัจจุบันยังไม่สามารถยอมรับได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นความผิดพลาด แม้เหตุการณ์จะล่วงเลยมานานแล้วก็ตาม เจ้าหน้าที่จึงต้องใช้ความพยายามอย่างสูงในการทลายกำแพงความรู้สึกนี้เพื่อเข้าถึงข้อเท็จจริง รวมถึงจากหลักฐานในหोजดหมายเหตุพบว่า แม้แต่เจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงในยุคนั้นก็ไม่ปฏิเสธว่าเหตุการณ์นี้มีมูลความจริง แต่กลับให้ข้อมูลเชิงปฏิเสธการรับผิดชอบโดยอ้างว่า ไม่ควรมีการเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพราะจะส่งผลกระทบและเป็นการซ้ำเติมความมั่นคงของประเทศ

“เราต้องยืนอยู่บนหลักก้าวข้ามความขัดแย้ง แต่จะต้องไม่ลืมที่จะระลึกถึง”

(นายณฤนาท คຸ້มไพบูลย์ ผอ. สคส.๒)

“การทำความจริงให้ปรากฏ คือ การเยียวยาในเบื้องต้น”

(นายไพโรจน์ พลเพชร ที่ปรึกษาประจำ กสม.)

เทคนิคที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริง

๑. เทคนิคสโนว์บอล (Snowball Technique) เริ่มต้นจากข้อมูลจุดเล็กๆ เช่น งานวิจัยเก่า แล้วสืบหาบุคคลหรือเอกสารที่ถูกอ้างอิงเชื่อมโยงต่อไปเรื่อย ๆ เหมือนลูกบอลหิมะที่ยิ่งกลิ้งลงเขาลูกยิ่งใหญ่ขึ้นจนสามารถขยายผลสู่พยานหลักฐานที่สำคัญได้

๒. การสืบค้นข้อมูลเชิงลึกที่หोजดหมายเหตุ เมื่อการค้นห่าวในปีที่เกิดเหตุ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ไม่พบข้อมูลเนื่องจากการควบคุมสื่อในยุคดังกล่าว เจ้าหน้าที่จึงเปลี่ยนไปค้นหาข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นยุคที่ประชาธิปไตยเบ่งบาน จนได้พบข่าวการปราศรัยและบทสัมภาษณ์ภรรยาครูแปลก ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้รายงานมีน้ำหนัก

สรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะของ กสม. ต่อกรณีดังกล่าว

๑. ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงตามคำร้องนี้ “จนกว่าจะทราบที่อยู่และชะตากรรม” ของบิดาผู้ร้อง ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ และแจ้งความคืบหน้าให้ครอบครัวของผู้ร้องทราบเป็นระยะ รวมถึงกำหนดมาตรการชดเชยเยียวยาให้แก่ครอบครัวของผู้ร้อง ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ว่าด้วยการช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้เสียหาย พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ให้รัฐบาลตรวจสอบข้อเท็จจริงและกำหนดมาตรการเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบรายอื่นๆ จากปฏิบัติการในเหตุการณ์ดังกล่าว

๓. ให้รัฐบาลแสดงความขอโทษต่อครอบครัวของผู้สูญเสียชีวิต ในฐานะที่รัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน

๔. การตรวจสอบและการเยียวยาของรัฐต้องเป็นไปโดยความสมัครใจของผู้ได้รับผลกระทบ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของผู้คนในชุมชน

กรณีศึกษาที่ ๓: ประเด็นสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีพลทหารเสียชีวิตระหว่าง
การฝึกทหารใหม่ ณ หน่วยฝึกทหารใหม่ จังหวัดสระบุรี
(โดย นางสาวกิติพร บุญอ่ำ หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๓)

สภาพปัญหาและความสำคัญของเรื่อง

เรื่องราวเริ่มต้นขึ้นเมื่อมีรายงานข่าวทหารเกณฑ์เสียชีวิตบนเตียงนอน โดยมีผลชันสูตรเบื้องต้นที่ระบุว่า “มีลมแตกฉีกขาด มีเลือดไหลในช่องท้อง” นำไปสู่การตั้งข้อสันนิษฐานของสังคมว่าเป็นการซ้อมทรมานหรือการทำโทษที่เกินกว่าเหตุ ด้วยเหตุนี้ กสม. จึงได้หยิบยกกรณีนี้ขึ้นตรวจสอบทันที โดยนางสาวกิติพรฯ เล่าว่า ในการลงพื้นที่ครั้งแรก เจ้าหน้าที่ต้องเผชิญกับความเสียใจของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งแม่ของผู้เสียชีวิตได้กล่าวคำพูดที่สะท้อนถึงกำแพงในใจว่า

“...ประโยคแรกเลยที่แม่เขาพูด ‘อย่ามายุ่งได้มัย เจ็บแล้วปวดแล้ว... ความเป็นธรรมนะไม่เอาหรอก ตอนนี้อยากได้ลูกคืน’”

ภายหลังการตรวจสอบข้อเท็จจริงในส่วนของสาเหตุการเสียชีวิต แม้ในพื้นที่เกิดเหตุจะไม่มีกล้องวงจรปิด แต่เมื่อพิจารณาจากรายงานชันสูตรของศูนย์การแพทย์ฯ และสำนวนของพนักงานสอบสวนที่สอดคล้องกัน ประกอบกับความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ พบว่า การเสียชีวิตมีสาเหตุจากตับวาย ไขมันพอกตับ ชนิดรุนแรงร่วมกับประวัติฮีตสโตรก (Heat Stroke) และประเด็นเลือดออกในช่องท้อง แพทย์ลงความเห็นว่า อาจเกิดจากการปั๊มหัวใจผู้ชีวิต (CPR) ในตำแหน่งที่คลาดเคลื่อน และปริมาณเลือดที่น้อยมากนี้ไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้เสียชีวิต

เทคนิคที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริง

๑. การทลายกำแพงใจ เจ้าหน้าที่ใช้ความจริงอธิบายให้แม่เข้าใจว่า แม้อาจไม่ได้ลูกคืนมา แต่การตรวจสอบนี้จะช่วยป้องกันไม่ให้เหตุการณ์แบบนี้เกิดกับ “ลูกของคนอื่น” อีก พร้อมทั้งใช้ท่าทีที่ลดช่องว่างทางอำนาจ เช่น การนั่งบนพื้นเมื่อเขานั่งบนโซฟา และการรับฟังความทุกข์เรื่องอื่นรอบตัวจนเขาสบายใจที่จะให้ข้อมูล

๒. การปกป้องจิตใจพยาน หากคำถามใดจะเปิดบาดแผลรุนแรงโดยไม่ส่งผลกระทบต่อรูปคดี เจ้าหน้าที่เลือกที่จะเว้นคำถามนั้นไว้ โดยคำนึงถึงจิตใจของผู้สูญเสียมาเป็นอันดับแรก

๓. การประเมินสภาพแวดล้อมและจุดเสี่ยงขณะลงพื้นที่ปฏิบัติงาน ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ในห้องที่ไม่มีเครื่องควบคุมเครื่องปรับอากาศ เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบสิ่งของรอบตัวที่อาจกลายเป็นอาวุธได้ เช่น แก้วน้ำ โดยจัดวางให้อยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย สำรวจสภาพห้อง ทางหนีทีไล่ หรือช่องทางฉุกเฉินล่วงหน้าเสมอ ห้ามประมาท แม้จะมีความไว้วางใจในตัวพยานอยู่ส่วนหนึ่งก็ตาม

๔. การทิ้งอิโก้และรับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อต้องเจอกับเอกสารเฉพาะทางหรือศัพท์ทางการแพทย์ที่เข้าใจยาก ควรมองหาผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยเหลือได้ โดยนางสาวกิติพรฯ ได้เน้นย้ำว่า

“เราต้องไม่อายกับการที่เราไม่รู้... บางคนอาจจะรู้สึกว่าเดี๋ยวมันจะเสียฟอร์ม เราต้องไม่กลัวเสียฟอร์ม เพราะเสียฟอร์มมันเสียเวลาด้วย เรายังไปเลยคนไหนช่วยเราได้”

สรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะของ กสม. ต่อกรณีดังกล่าว

กสม. ได้มีมติให้มีข้อเสนอแนะไปยังกองทัพบกและกระทรวงกลาโหม สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑. ให้กองทัพบกกำหนดตารางการฝึกให้ถูกต้องตามหลักการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย โดยเฉพาะช่วงแรกเพื่อให้ปรับสภาพร่างกายได้ และกำชับให้ครูฝึกปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและปฐมพยาบาลฮีทสโตรก (Heat Stroke)

๒. ให้กระทรวงกลาโหมกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบสุขภาพบุคคลที่เข้ารับการเกณฑ์ทหาร โดยเฉพาะบุคคลที่มีภาวะเสี่ยงมีโรคประจำตัว

ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมได้ยอมรับข้อเสนอแนะของ กสม. และออกคำสั่งที่ ๑๓๘๐/๒๕๖๗ กำหนดท่าฝึกที่ชัดเจน และให้มีระบบมอนิเตอร์รังสี (เขียว เหลือง แดง) ในสนามฝึกเพื่อเฝ้าระวังฮีทสโตรก (Heat Stroke) โดยอ้างอิงมาตรฐานจากกรมการแพทย์

แนวคิด Bottom-up: เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ

บทเรียนสำคัญหนึ่งที่พบจากกรณีนี้ คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมักไม่เกิดผลจริงหากผู้ปฏิบัติไม่ยอมรับ เจ้าหน้าที่จึงเปลี่ยนวิธีคิดโดยนำไอเดียมาจากทหารในพื้นที่ภาคใต้ที่มักมีกระดาดแผ่นเล็ก ๆ พกติดตัวเพื่อดูว่าอะไรทำได้หรือไม่ได้ โดยล่าสุด สำนักงาน กสม. ได้ร่วมกับกองทัพบกและกองทัพเรือจัดทำร่างแนวปฏิบัติ “Do’s & Don’ts” เพื่อยกระดับมาตรฐานการฝึกทหารให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และหลักการห้ามทรมานโดยเด็ดขาด ซึ่งนางสาวกิตติพรฯ ได้พูดถึงแนวคิดการออกแบบคู่มือ Do & Don’t ไว้ว่า

“คู่มือ Do & Don’t ไม่ได้เกิดจากเราเป็นผู้กระทำ

เช่น เราเขียนแนวปฏิบัติว่าให้ทำ ๑ ๒ ๓ ๔ เคঁาจับปู้บ เคঁาก็...แล้วไง...

แต่มันออกมาจากเคঁา แล้วเราก้แค่ดึงจากสิ่งที่เขาพูดเนียแหละ มาใส่ในหลักสิทธิฯ”

ซึ่งการนำกฎที่ทหารรู้ว่าปฏิบัติได้จริงในพื้นที่ มาสอดแทรกหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เข้าไป เช่น ห้ามต่าทอ ห้ามกลิ้งบนพื้นร้อน จะทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมและถูกนำไปใช้จริงมากกว่า

บทสรุปส่งท้ายกิจกรรม

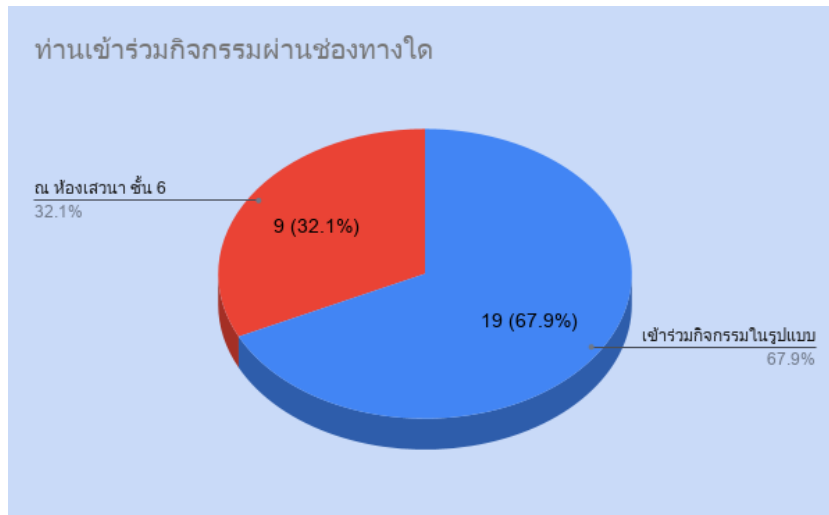
ในช่วงท้ายของกิจกรรม นายอนุทินฯ ได้เน้นย้ำถึงหัวใจสำคัญและทิศทางการทำงานของสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒ ไว้ว่า งานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คือ “การค้นหาสาเหตุที่แท้จริง” ไม่ใช่เพียงการวินิจฉัยว่าละเมิดหรือไม่แล้วจบไป แต่ต้องนำไปสู่การกำหนดมาตรการแก้ไขที่เหมาะสม สำนักคุ้มครองฯ จะไม่เป็นเพียงฝ่ายตั้งรับที่แก้ปัญหาเป็นรายกรณี (Case by Case) แต่จะมุ่งยกระดับไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง ระดับนโยบาย หรือการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาเชิงระบบอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

๑. เข้าร่วมกิจกรรมผ่านช่องทางใด

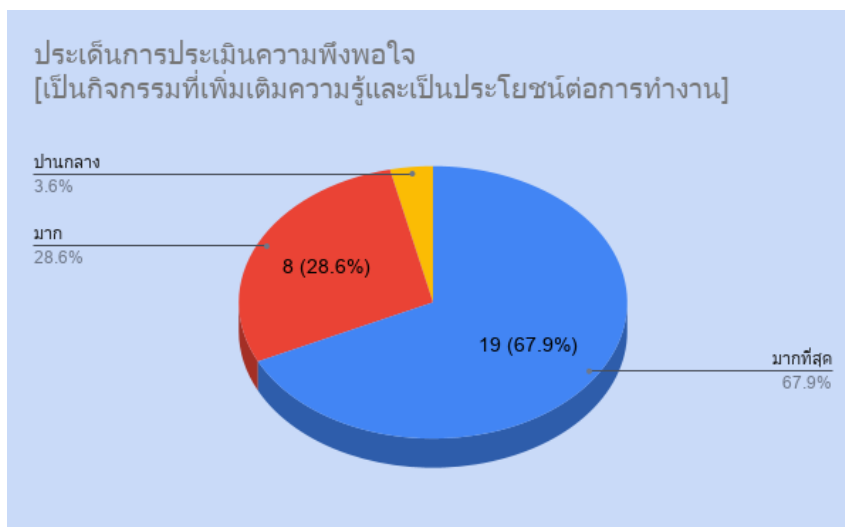
เข้าร่วมกิจกรรม ณ ห้องเสวนา ชั้น ๖ สำนักงาน กสม. จำนวน ๑๖ คน และในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Meeting จำนวน ๘๘ คน โดยมีผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน ๒๘ คน

๒. ประเด็นการประเมินความพึงพอใจ

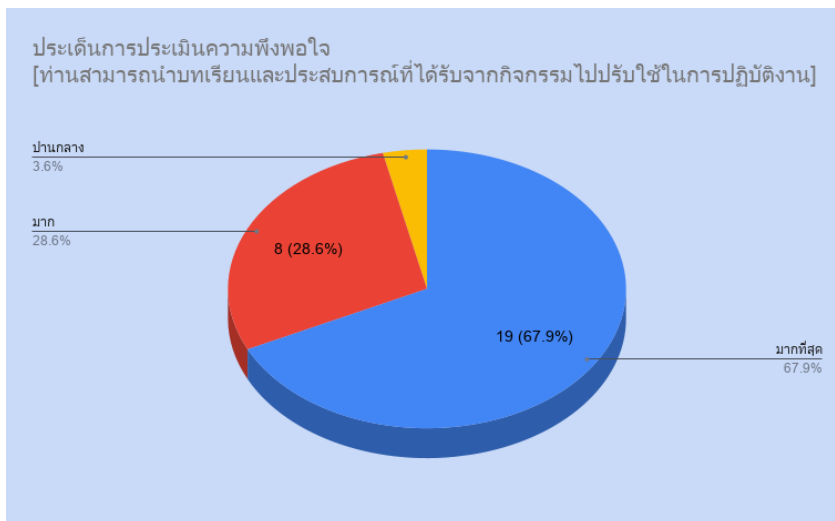
๒.๑ เป็นกิจกรรมที่เพิ่มเติมความรู้และเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

จากแผนภูมิ ๒.๑ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่ากิจกรรม KM เป็นกิจกรรมที่เพิ่มเติมความรู้และเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๖๗.๙ ระดับมาก ร้อยละ ๒๘.๖ และระดับปานกลาง ร้อยละ ๓.๖

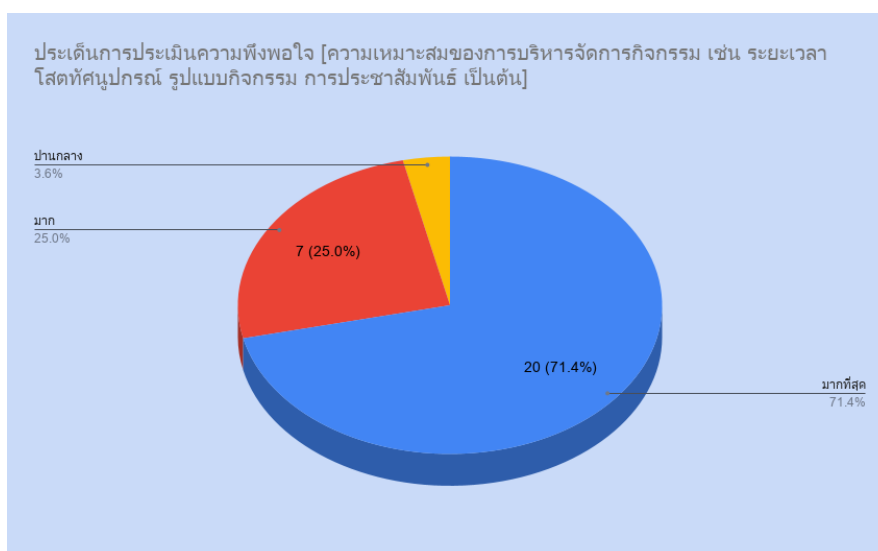
๒.๒ ท่านสามารถนำบทเรียนและประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

จากแผนภูมิ ๒.๒ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่าสามารถนำบทเรียนและประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรม KM ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๖๗.๙ ระดับมาก ร้อยละ ๒๘.๖ และระดับปานกลาง ร้อยละ ๓.๖

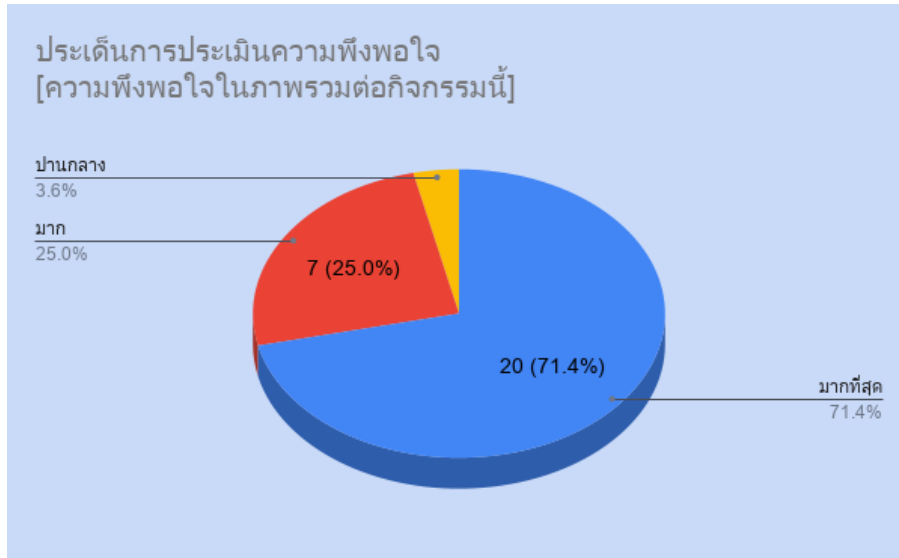
๒.๓ ความเหมาะสมของการบริหารจัดการกิจกรรม เช่น ระยะเวลา โสตทัศนูปกรณ์ รูปแบบกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

จากแผนภูมิ ๒.๓ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่ากิจกรรม KM มีความเหมาะสมด้านการบริหารจัดการกิจกรรม เช่น ระยะเวลา โสตทัศนูปกรณ์ รูปแบบกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๗๑.๔ ระดับมาก ร้อยละ ๒๕.๐ และระดับปานกลาง ร้อยละ ๓.๖

๒.๔ ความพึงพอใจในภาพรวมต่อกิจกรรมนี้

จากแผนภูมิ ๒.๔ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่ากิจกรรม KM มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อกิจกรรมนี้ ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๗๑.๔ ระดับมาก ร้อยละ ๒๕.๐ และระดับปานกลาง ร้อยละ ๓.๖

๓. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดกิจกรรม KM

- อยากให้จัดเป็นประจำ เพื่ออัปเดตวิธีการทำงาน ปัญหา และประเด็นสิทธิที่สำนักต่าง ๆ กำลังรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่สำนักอื่น ๆ ได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

- ดีครับ
- ขอให้จัดแบบนี้อย่างต่อเนื่อง
- ควรมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทุกสายงาน
- เน้นการนำกรณีที่เกิดขึ้นจริงมาบอกเล่า
- อยากให้มีการจัดกิจกรรม KM นอกสถานที่
- อาจจะต้องใช้ระบบเสียงและสัญญาณอย่างต่อเนื่อง

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ณ ห้องเสวนา ชั้น ๖ สำนักงาน กสม. จำนวน ๑๖ คน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
ผู้บริหาร		
๑	นายจุมพล ชุนอ่อน	รองเลขาธิการ กสม.
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์		
๒	นางสาวสุกัญญา ต้นสายเพชร	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๓	นางรจนคม สุปงกช	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบบริหารและติดตามประเมินผล
๔	นางสาวมณีนรัตน์ อ่อนบุญ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๕	นางสาวหทัยทิพย์ นราแหวน	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๖	นางสาวพิมพ์กานต์ ปิยนุสรณ์	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๗	นางสาวสุซารัตน์ ไชยเลิศ	เจ้าหน้าที่จัดการงานทั่วไป
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒		
๘	นายณฤนาท คุ่มไพบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒
๙	นางภัทรานิษฐ์ เหมวนิช	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑
๑๐	นายวัฒนากร สันนุ้ย	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒
๑๑	นางสาวกิติพร บุญอ่ำ	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๓
๑๒	นางสาวแพรวไพลิน บุปผา	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๑๓	นางสาวพรปวีณ์ มีมากบาง	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๑๔	นายไกรวุฒิ ธรรมชาติอุดม	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๑๕	นายกันตพัฒน์ วงศ์สินอุดม	พนักงานนิติกร
สำนักรับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน		
๑๖	นางสาววันรุ่ง แสนแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

เข้าร่วมผ่านระบบ Zoom Meeting จำนวน ๘๘ คน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
กสม.		
๑	นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์	ประธาน กสม.
ที่ปรึกษา กสม.		
๒	นางสาวมณีรัตน์ มิตรปราสาท	ที่ปรึกษาประจำ กสม.
๓	นายไพโรจน์ พลเพชร	ที่ปรึกษาประจำ กสม.
ที่ปรึกษา สำนักงาน กสม.		
๔	นางสาวรพร นรเศรษฐวิวัฒน์	ที่ปรึกษาประจำสำนักงาน กสม. ด้านสิทธิมนุษยชน
สำนักบริหารกลาง		
๕	นางศรียาภรณ์ สุภาวรรณธรรม	หัวหน้ากลุ่มงานคลัง
๖	นางสาวณัฐมน ภิญโญธนาศักดา	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีอาวุโส
๗	นางนวรรตน์ สังขศิลา	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
๘	นางจินตนา สุขเกษม	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
๙	นายนนทช ลีลาฐานะโรจนา	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๑๐	นางสาวสกาเดือน สุขศรีนวล	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
๑๑	นางสาวพัฒนันรี ธนรัตน์พุฒิธร	นักบัญชีปฏิบัติการ
๑๒	นางสาวเชษฐนาฏ บุรณะพิมพ์	พนักงานจัดการงานทั่วไป
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์		
๑๓	นายอนุภาพ พรหมบุตร	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๑๔	นางสาวปภัสสร ปานป้อมเพชร	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๑๕	นายบัณฑิต หอมเกษ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๑๖	นางสาวอวิศา เอี่ยมแมนศรี	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน		
๑๗	นางสาววิศนี วัฒนวิชากรกิจ	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาความร่วมมือเครือข่าย ๒
๑๘	นางสาวกมลชนก ดุริยะประกิจ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๑๙	นางสาวสุนิสา จิตประไพ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๒๐	นางสาวอุตาทกร กุหลาบเหลือง	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๒๑	นายทวิชัย แสงวิรุณ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๒๒	นางสาวเมระวี จอกเกล็ด	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๒๓	นางสาวรัชชา พูลเอี่ยม	พนักงานวิชาการสิทธิมนุษยชน
๒๔	นายธัญญพัฒน์ คงทอง	พนักงานจัดการงานทั่วไป
๒๕	นางสาวรมิตา กาลพงษ์นุกุล	เจ้าหน้าที่จัดการงานทั่วไป
สำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน		
๒๖	นายศุโข สืบสุข	หัวหน้ากลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๒๗	นางภัทรพร ฉิมพิมาย	หัวหน้ากลุ่มงานศูนย์ข้อมูล และสารบบสำนวน
๒๘	นางสาวชวัลพร วัฒนสินธุ์	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๒๙	นางสาวอุมาพร ฉิมจิว	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๓๐	นางสาวพิรุณรัตน์ สุตระกูลดี	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๓๑	นายนิธิป หล้าโนนตุน	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๓๒	นายธีรณัย แน่นอุดร	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๓๓	นายณัฐพงศ์ วิริยะรัตนานนท์	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑		
๓๔	นายอาริยะ ธรรมปัญญา	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๓๕	ว่าที่ ร.ต. นพรัตน์ เพชรแก้ว	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๓๖	นางสาวญาณนันท์ นนทวรรณะ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๓๗	นายสัมฤทธิ์ ปลายชัยภูมิ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒		
๓๘	ว่าที่ ร.ต. พงษ์ธร กาบบัว	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๓๙	นางสาวธัญญนันท์ สมบุญ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๔๐	นางสาวปรวพรรณ วงษ์รวยดี	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๔๑	นางสาวพัทธมน เอมหยวก	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๔๒	นายชานนท์ เจื่อน้ำหอม	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๔๓	นางสาวฟ้าใส พานทอง	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๔๔	นางสาววรรษมน หนูประดิษฐ์	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๔๕	นางสาวนิภารัตน์ กัญญาคำ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๔๖	นางสาวมาศวดี บุรณะพิมพ์	พนักงานจัดการงานทั่วไป

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๔๗	นายนฤตม อภิวิรุฬห์ทรัพย์	พนักงานจัดการงานทั่วไป
สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน		
๔๘	นางชมพูนุท ป้อมป้องศึก	หัวหน้ากลุ่มงานเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ๑
สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ		
๔๙	นางสาวภาสุรีย์ ดวงประทีป	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๕๐	นายธิตินงค์ บัณฑิตงาม	พนักงานจัดการงานทั่วไป
สำนักกฎหมาย		
๕๑	นางสาวทิพย์ธีรา รมณี	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๕๒	นายพลัฏฐ์ ศุภาหาร	หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑
๕๓	นางสาวปวีณา จันท์เอียด	หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๒
๕๔	นางสาวเกษดาว เพิ่มพูน	หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๓
๕๕	นางดวงสมร หมอกแก้ว	หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ
๕๖	นางสาวปิยนุช ฐิติพัฒนนะ	นิติการเชี่ยวชาญ
๕๗	นางสาวอชิรา ธนรัช	นิติกรชำนาญการ
๕๘	นางสาวสรिता ศรีदानพ	นิติกรชำนาญการ
๕๙	นางสาวประชุมพร ชัยรัตน์	นิติกรชำนาญการ
๖๐	นางสาวกนกวรรณ แม้นเมฆ	นิติกรชำนาญการ
๖๑	นางสาวแพรวไพลิน มาลี	นิติกรชำนาญการ
๖๒	นางสาวชิตชนก การินไชย	นิติกรชำนาญการ
๖๓	นางสาววันวิภา หล้าเพ็งศีล	เจ้าหน้าที่นิติกร
สำนักดิจิทัลสิทธิมนุษยชน		
๖๔	นางสาวจิราภรณ์ ทองคำวัฒนะ	ผู้อำนวยการสำนักดิจิทัลสิทธิมนุษยชน
๖๕	นายกุลกฤษ งามเกิดเกียรติ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๖๖	นางสาวจิราพร อาจเจริญ	หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๖๗	นายวัฒน์ รุจน์นันทกุล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
๖๘	นายนที เกตุรัตน์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๖๙	นางสุพรรณิชาติ สุข	หัวหน้ากลุ่มงานคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย
๗๐	นายนพดล คงสมฤทธิ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๗๑	นายสุทธิจิตต์ เวชโสภณ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๗๒	นายคณศศักดิ์ ชัยอินทร์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูล
หน่วยตรวจสอบภายใน		
๗๓	นางปรมาพร นามสินธุ์	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พื้นที่ภาคใต้		
๗๔	นายสุพจน์ โพนนอก	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป
๗๕	นางสาวอณิชาภัทร สิทธิดำรงค์	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน
๗๖	นางสาวบงกชลักษณ์ มากคำ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๗๗	นายคชาวุธ บุญชุม	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๗๘	นางสิริมา สินธุ์สาย	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
๗๙	นายจรรย์ยุทธ บุญนา	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
๘๐	นางสาวทัศนีย์ ไกวัลวรรณนะ	พนักงานจัดการงานทั่วไป
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
๘๑	นายเอกสิทธิ์ ทองเนื้อดี	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๘๒	นายสุรัตน์ อินทร์ศิริ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๘๓	นายชานนท์ ชลพันธ์	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๘๔	นางสาวภาวดี บุญปลอด	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
๘๕	นายดำรงค์พล เสนาจอหอ	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พื้นที่ภาคเหนือ		
๘๖	นายอาทิตย์ ร่มพนาธรรม	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ
๘๗	นายอำพล มงเกล้า	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
๘๘	นายเกรียงไกร แก้วกัน	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
Office of the National Human Rights Commission of Thailand